

Pi d'en Xandri

Sant Cugat del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Camí de Can Borrell, paral·lel a la riera de Sant Medir.
Emplaçament Sant Cugat nucli

Coordenades:

Latitud: 41.467454663958
Longitud: 2.1005750287953
UTM Est (X): 424894
UTM Nord (Y): 4591041

Classificació

Número de fitxa 08205 - 666
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1774 (circa)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'arbre està apuntalat. Després d'un atac vandàlic que va patir l'any 1997, es va haver de portar a terme un programa d'actuació per salvar-lo i evitar-ne la caiguda.
Protecció Legal
Tipus de protecció: Arbre o arbreda d'interès
Observacions protecció: Revisió del Pla Especial de Protecció de Patrimoni Arquitectònic 2008. Fitxa J-1.30 d'abril de 2008.
Arbre d'interès Local i Comarcal. Generalitat de Catalunya. 3 de setembre de 1997.
Data aprovació: dc., 03/09/1997 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Privada
Titular: 08204A009000420000HF

Autoria de la fitxa Daniel Sancho París (Stoa, propostes culturals i turístiques SL)
Data de registre de la fitxa: ds., 13/01/2024 - 17:01
Autoria de la darrera revisió: Oficina de Patrimoni Cultural
Data de la darrera revisió: dt., 18/02/2025 - 14:37

Descripció

El pi d'en Xandri és un arbre monumental i tot un símbol per a la ciutat de Sant Cugat del Vallès. Un pi pinyoner molt emblemàtic que es troba situat dins del Parc Natural de Collserola, a prop de la Torre Negra, al costat del camí de Can Borrell i Sant Medir, en una freqüentada per excursionistes i ciclistes.

El 2 de febrer de 1997, de matinada, va patir un atac vandàlic. Amb una motoserra li van practicar tres talls, molt profunds, que van arribar fins a la medul·la de l'arbre. Van introduir combustible de maquinària dins dels talls i li van intentar calar foc.

Després d'aquest atac, es va portar a terme un programa d'actuació per salvar el pi, i es va apuntalar per evitar que pogués caure. Actualment es mantenen encara els puntals i l'anella metàl·lica al voltant de l'arbre i continua portant a terme un exhaustiu control de plagues i seguiment de l'estat de l'arbre.

Observacions:

El Pi d'en Xandri s'ha convertit en un element simbòlic i representatiu de la ciutat de Sant Cugat. Es troba situat en un punt d'accés a Collserola i ha esdevingut un element vinculat a la defensa i protecció de la Torre Negra i de l'espai natural de Collserola en general. Dona nom a diversos espais de la ciutat com una escola, un grup de teatre o un carrer. Com a símbol de longevitat, la medalla que l'Ajuntament atorga a les persones centenàries porta gravada la seva imatge.

Història

Segons sembla, va ser plantat per Pau Serrabogunyà al voltant de l'any 1774, com a fita per delimitar un extrem de la seva propietat, Mas Carreras. El nom de Xandri procedeix del diminutiu d'Alexandre, que era el renom de la família propietària del terreny, residents al carrer Castillejos.

El *Pinus pinea* és de la família de la *pinaceae*, originari de l'àrea mediterrània. El nom comú en català és pi pinyer. *Pinus* és el nom llatí dels pins i *pinea* és el nom llatí dels pinyons. L'arbre pot superar els 25 metres d'alçada, de capçada densa, amb forma de para-sol, que abasta entre els 6 i els 12 metres d'ample, amb el tronc recte i cilíndric. L'escorça és molt gruixuda, de color marró vermellós, amb plaques que es poden desprendre. Les fulles són acícules en grups de dos, rígides, punxants, entre 10 i 20 centímetres de longitud i entre 1,5 i 2 mil·límetres de gruix. Segons dades de l'any 2015, en aquell moment el Pi d'en Xandri tenia una alçada de 24 metres, amb 3 braços, el perímetre del tronc era de 3,4 metre, el perímetre de la soca era de 3,65 metres i la capçada era de 21,4 metres.

Bibliografia

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. Catàleg de Sant Cugat. Revisió del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. 2008.

CASTELLVÍ COLOMÉ, Josep; ROCA SOBREGRAU, Jordi; TORRIJOS MARTÍ, Jordi (2015). *Arbres singulars de Sant Cugat del Vallès. 155 indrets per descobrir*. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, p. 335-338.

Enllaços d'interès:

[DOGC \(Consulta: 15-7-2023\)](#)

[El Punt Vaui- El pi d'en Xandri, en bon estat 20 anys després de ser atacat](#)

[Tot Sant Cugat - Què simbolitza el Pi d'en Xandri?](#)

